

Sliekkopības nozare un Lauku attīstības programmas(LAP) nozīme tās attīstībā

Ģirts Golde, Latvijas Slieku audzētāju asociācija(LSAA)

Sliekkopība

- ▶ Sliekas (slieku vaislas materiāls; makšķerniekiem);
- ▶ Proteīna un olbaltumvielu ieguve no sliekām (kā padevas dzīvnieku barībai; farmācija; kosmētika);
- ▶ Vermikomposts(slieku komposts);
- ▶ Augšņu maisījumi (sapropelis; kūdra u.c.);
- ▶ Šķidrie izvilkumi no vermikomposta(slieku komposts);
- ▶ Bioloģiski sadalāmo organisko atkritumu pārstrāde.

Situācija sliekkopības nozarē

- ▶ Nozarei 3 gadi(no 2010.gada);
- ▶ Kopējais sliekkopju skaits ~ 400(3biedrības un individuālie; ietver visu Latvijas teritoriju; aktīvie un neaktīvie);
- ▶ Reģistrētie ražotāji(LV) – 38, reģistrētie produkti – 41. Reģistrētie produkti(ārzemju) – 10(VAAD dati 03.10.2013.);
- ▶ Kopējais LV saražotais vermikomposta apjoms ~ 2000m³(2012/13.gads);
- ▶ Ir 8 lielle, oficiāli reģistrētie, ražotāji, kuru produkti ir nopērkami Latvijas veikalos(vermikomposts un šķidrie izvilkumi; saražo vismaz 200m³/gadā; izaugsmes un attīstības potenciāls).

Sliekkopības nozares biedru dalība starptautiskos pasākumos

- “3rd Baltic Biowaste Conference” – 23. – 24.novembris 2011., Viļņa, Lietuva;
- “1st Biotechnology World Congress” – 14.–15.februāris 2012., Dubaija, AAE;
- “Eco inovation” programma, Brisele;
- Reco Baltic 21 tech. Semināri – 2012. – 2013. Zviedrijā, Igaunijā, Baltkrievijā un Latvijā;
- “Farming for the future. Ecological Recycling Agriculture to save the Baltic Sea”, BERAS – 26. – 27.februāris 2013., Tallina, Igaunija;
- “Agroforum Balticum – Food and Agricultural Potential of the European Region” – 17.–20. aprīlis 2013., Tartu, Igaunija;
- “Implementation of Organic Waste Management in Southern and Eastern European Countries” – 17. – 19. aprīlis 2013., – Sofija, Bulgārija;
- “Implementation of Organic Waste Management in Europe” – 8.oktobrī 2013., Poznaņa, Polija;
- Kompostēšanas iekārtu un aprīkojuma ražotņu, kā arī kompostēšanas laukumu apmeklēšana Latvijā un Eiropā.

Galvenās problēmas sliekkopības nozarē

- ▶ Latvijā ir ļoti liels mazo ražotņu skaits, kurās visi darbi tiek veikti manuāli un saražotais vermikomposta apjoms ir salīdzinoši neliels (līdz ~ 5m³ mēnesī);
- ▶ Nav vienotas slieku barības bāzes (sekas: vermikomposta analīžu rezultāti ir ļoti atšķirīgi; organisko vielu, EC un N-P-K nepietiekams daudzums gatavajā produkcijā; liels piemaisījuma daudzums vermikompostā; pārāk mitrs vai sauss produkts);
- ▶ Nepietiekami pašu finanšu līdzekļi, lai izveidotu, attīstītu un modernizētu ražotnes (ēku renovācija, celtniecība un siltināšana; traktortehnikas iegāde; ražošanas iekārtu uzstādīšana), kā rezultātā netiek pienācīgi apgūts pieejamais ES fondu finansējums un nozare attīstās ļoti lēnām;
- ▶ Daudzi Latvijas iedzīvotāji nezin produktu. Minerālmēsli nospiedošā ietekme uz cilvēku domāšanu (piemēram: ~ 100 000t/gadā LV ieved un realizē amonija nitrātu. VAAD dati);
- ▶ Latvijas tirgus ir neliels (maz cilvēku un zema pirktspēja – Somijā līdzīgs produkts 8 eur/l <> LV cīnāmies par 0,60ls/l);
- ▶ Nozare sāk stagnēt, jo nav eksporta (trūkst apjoma un kvalitātes).

Lauku attīstības programma 2007.-2013.gadam

- ▶ Sliēkkopības nozarei ir tikai 3 gadi(aktīvi ņemta dalība programmā 2011.-2012.);
- ▶ LAP LAD administrētā programma 312 “Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai”;
- ▶ Statistika par sliēkkopības projektiem pēdējās divās kārtās(2011.gadā no visiem iesniegtajiem (??) projektiem tika apstiprināti 9, par kopējo publiskā finansējuma summu LVL 328 716,66 2012.g (??)/36projekti/LVL 1 723 524,26/LAD dati17.10.2013.);
- ▶ **PLUSI:** Vienīgā programma, kura sniedz atbalstu sliēkkopības nozarei(sliēkkopība ir netradicionālā lauksaimniecības nozare un tā nevar pretendēt uz finansējumu no citām ES programmām).
- ▶ Programmas 7.kārtā atbalsta intensitāte bija 70% no attiecināmajām izmaksām(labi, jo maz jāiegulda privātais finansējums, bet pastāv risks, ka pie tik lielas atbalsta intensitātes vai projekts būs dzīvotspējīgs??);
- ▶ **MĪNUSI:** Pārāk ilgi tiek izskatīti projekti(daļa projektu vairāk kā gadu/tas bremzē uzņēmuma attīstību);
- ▶ LAD darbinieku neinformētība par sliēkkopības nozari(01.03.2013. MBC seminārs priekš 150 LAD projektu vērtētājiem).

Lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam

Priekšlikumi:

Palielināt maksimālo finansējuma apjomu programmā “Uzņēmējdarbības uzsākšana un attīstība”(plānotais, pēc indikatīvā finanšu sadalījuma > samazināts kopējais finansējums par ~ LVL 27mlj. +klāt vēl tūrisms/ kopējais maksimālais finansējuma apjoms plānošanas perioda ietvaros 1pretendentam LVL 70 000/EUR100 000(nepietiekama, jo 7gadi būs jāgaida līdz nākamajam plānošanas periodam). Lai izveidotu vermikomposta ražotni nepieciešams ~ LVL 200 000(ēkas, ražošanas iekārtas, sliekas, barība, tehnika). Tā kā šī ir vienīgā programma LAP, kurā finansiālo atbalstu var saņemt netradicionālā lauksaimniecības nozare(sliekkopība un organiskā mēslojuma ražošana), tad tas ir ļoti svarīgi.

Paldies, par Jūsu uzmanību!

info@slieka.lv
www.slieka.lv
+371 26542712

